

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 22C/238/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6416205467
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Zuzan
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2019:6416205467.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudkyňou JUDr. Janou Zuzan v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, proti žalovanej: K. T., O.. XX.XX.XXXX, bytom O. V., o zaplatenie 696,- € s prísł., takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 350,- € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 350,- € od 8.10.2011 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšku žalobu zamietá.

III. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou, doručenou súdu dňa 17.6.2016, domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 696,- € s 5 % ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 14.4.2011 do zaplatenia. Zároveň žiadal nahradiť trovy konania. Žalobca použil nasledujúce prostriedky procesného útoku: Uviedol, že na základe zmluvy o úvere číslo XXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 30.4.2010 so žalovanou, poskytol žalobca ako veriteľ žalovanej úver vo výške 350,- €. Žalovaná sa zaviazala vrátiť túto sumu spolu s príslušným poplatkom vo výške 346,- €, t. j. spolu vo výške 696,- €. Žalovaná svoj dlh riadne a včas nesplátila, porušila dojednania predmetnej zmluvy o úvere a stratila výhodu splátok a dňa 14.4.2011 sa jej dlh stal splatným. Žalobca podal trestné oznámenie na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Žiar nad Hronom na žalovanú zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona. Okresný súd Žiar nad Hronom trestným rozkazom číslo konania 2T 126/2011 zo dňa 16.8.2011 uznal žalovanú vinnou zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona a podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázal žalobcu ako poškodeného so svojim nárokom na náhradu spôsobenej škody na občianske súdne konanie. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 7.10.2011.

2. Žalobca k žalobe pripojil fotokópiu trestného rozkazu, všeobecné podmienky poskytnutia úveru a fotokópiu zmluvy o úvere. Zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 30.4.2010, ktorú uzatvoril žalobca so žalovanou, vyplýva, že žalobca poskytol ako veriteľ žalovanej úver vo výške 350,- €. Žalovaná sa zaviazala vrátiť túto sumu spolu s príslušným poplatkom vo výške 346 €, t. j. spolu vo výške 696,- € v 12-tich mesačných splátkach po 58,- €, počnúc 6.6.2010. Žalovaná je v zmluve označená menom, priezviskom, rodným číslom, číslom OP a bydliskom. V zmluve je formulárovým spôsobom vyznačené (krížikom označená jedna z predtlačených možností), že úver je poskytnutý dlžníkovi na výkon zamestnania, kde je pripojený podpis žalovanej.

3. Z trestného rozkazu tunajšieho súdu č.k. 2T 126/2011 zo dňa 16.8.2011 vyplýva, že žalovaná bola uznaná vinnou zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona.

4. Žalovaná sa v konaní nevyjadрила.

5. Súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom č.k. 22C/238/2016-43 zo dňa 8.9.2017 tak, že žalobu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie sa odvolal žalobca. Odvolací súd uznesením č.k. 17Co/48/2018-77 zo dňa 21.2.2019 rozhodnutie okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Odvolací súd uviedol, že úlohou súdu prvej inštancie bude vyzvať žalobcu na opravu (doplnenie) rozhodujúcich skutočností ohľadne požadovaného úroku z omeškania a nároku na náhradu škody a na predloženie dôkazov na ich preukázanie a následne v ďalšom konaní doplniť dokazovanie aj v naznačenom smere.

7. Za uvedeným účelom súd predvolal žalobcu na pojednávanie dňa 7.6.2019, pričom žalobca sa pojednávania nezúčastnil, svoju neúčast' ospravedlnil avšak neuviedol vážne okolnosti, pre ktoré sa pojednávania nezúčastní (žalobca v písomnom ospravedlnení uviedol ako dôvod svojej neúčasti veľkú pracovnú zaneprázdnenosť, čo súd vyhodnotil ako dôvod, ktorý nie je takého charakteru, pre ktorý by malo byť pojednávanie odročené). V predvolaní bol upozornený, že súd potrebuje žalobcu vypočuť. Súd preto pojednával aj bez prítomnosti žalobcu a na predmetnom pojednávaní rozhodol.

Ako súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkaz na ustálenú rozhodovaciu prax (§ 220 ods. 2 druhá veta CSP).

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listín predložených žalobcom (fotokópia trestného rozkazu, všeobecné podmienky poskytnutia úveru a fotokópia zmluvy o úvere), a lustráciou žalovanej v Soc. poisťovni a Živnostenskom registri. Vykonaným dokazovaním súd zistil skutkový stav tak, ako ho popísal žalobca v podanej žalobe (bod 1. - 3. odôvodnenia). Ďalej súd zistil, že žalovaná bola zaregistrovaná v Sociálnej poisťovni ako zamestnanec od 16.09.2009 do 31.03.2011 (t.j. v čase uzatvárania predmetnej zmluvy o úvere) v spoločnosti Cortizo Slovakia, a.s.. Nikdy nepodnikala na základe živnostenského oprávnenia. Skutkový stav súd považoval za nesporný.

9. Na zistený skutkový stav súd aplikoval najmä tieto právne predpisy:

Podľa § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa § 497, Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 373 Obchodného zákonníka, kto poruší svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu, je povinný nahradiť škodu tým spôsobenú druhej strane, ibaže preukáže, že porušenie povinností bolo spôsobené okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť.

Podľa § 374 Obchodného zákonníka, za okolnosti vylučujúce zodpovednosť sa považuje prekážka, ktorá nastala nezávisle od vôle povinnej strany a bráni jej v splnení jej povinnosti, ak nemožno rozumne predpokladať, že by povinná strana túto prekážku alebo jej následky odvrátila alebo prekonala, a ďalej, že by v čase vzniku záväzku túto prekážku predvídala. Zodpovednosť nevylučuje prekážka, ktorá vznikla až v čase, keď povinná strana bola v omeškaní s plnením svojej povinnosti, alebo vznikla z jej hospodárskych pomerov. Účinky vylučujúce zodpovednosť sú obmedzené iba na dobu, dokiaľ trvá prekážka, s ktorou sú tieto účinky spojené.

Podľa § 369 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatennej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného

upozornenia. Ak výška úrokov z omeškania nebola dohodnutá, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania v sadzbe, ktorú ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

10. Obchodný zákonník upravuje náhradu škody len za porušenie povinnosti zo záväzkových vzťahov upravených Obchodným zákonníkom. Náhrada škody je viazaná na existenciu záväzku. Je jedným z dôsledkov jeho porušenia. Túto viazanosť treba vidieť v štádiu vzniku povinnosti nahradiť škodu. Po vzniku záväzku na náhradu škody táto viazanosť prestáva jestvovať a záväzok na náhradu škody existuje nezávisle od pôvodného záväzkového vzťahu, t.j. toho, ku ktorému patrí povinnosť, ktorá bola porušená. Predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu v zmysle § 373 sú:

- a) protiprávny úkon,
- b) vznik škody,
- c) príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody.

11. Všetky uvedené predpoklady majú objektívnu povahu. Zodpovedná strana sa môže od zodpovednosti oslobodiť (liberovať), ak preukáže, že k nesplneniu povinnosti došlo v dôsledku okolností vylučujúcich zodpovednosť (§ 374 ods. 1). Existenciu všetkých troch predpokladov zodpovednosti musí preukázať poškodený. Ten, kto škodu spôsobil, preukazuje okolnosti vylučujúce jeho zodpovednosť; ak ich preukáže, oslobodí sa od povinnosti nahradiť škodu.

12. Škoda je majetková ujma, ktorú možno vyjadriť v peniazoch. Rozoznávame dva druhy škôd:

- skutočnú škodu (damnum emergens),
- ušlý zisk (lucrum cessans).

Skutočná škoda je v peniazoch vyjadriteľná majetková ujma, ktorá spočíva v zmenšení majetku poškodeného. Ušlý zisk je v peniazoch vyjadriteľná majetková ujma spočívajúca v tom, že nedošlo k zväčšeniu majetku poškodeného, ktoré, nebyť vzniku škody, bolo možné vzhľadom na okolnosti odôvodnene očakávať. Skutočná škoda a ušlý zisk spolu predstavujú všetku škodu.

13. Sporové konanie je ovládané dispozičnou zásadou, tzn. že súd je viazaný žalobou s predmetom konania, vymedzeným žalobcom; nárok je uplatnený v žalobe vymedzenými rozhodujúcimi skutkovými okolnosťami a žalobným návrhom (petitom), pričom právna kvalifikácia nároku, aj keď je v žalobe uvedená, nie je pre súd záväzná (rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 31.07.2003, sp.zn. 25Cdo/1934/2001, publikovaný pod č. 78 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, ročník 2004).

14. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca až v podanom odvolaní uviedol, že za škodu považuje nielen sumu poskytnutého úveru ale aj odplatu za poskytnutie úveru a ďalšie záväzky, ktoré mu tým vznikli v dôsledku omeškania dlžníka, a ktoré žalobca ako poškodený vzhľadom na okolnosti mal nárok, alebo ktoré mohol odôvodnene dosiahnuť. Žalobca poukázal na ust. § 380 Obchodného zákonníka a ust. § 386 ods. 2 Obchodného zákonníka a uviedol, že peňažné prostriedky, ktoré poskytol žalovanej by mohol poskytnúť inému subjektu (klientovi), ktorý by svoje záväzky plnil riadne a včas, t.j. žalobca mohol odôvodnene dosiahnuť zisk. V žalobe navrhol priznať sumu vo výške 696,- eur, zákonný úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 696,- eur od 14.4.2011 do zaplatenia, ako aj trovy konania.

15. Niet pochyb o tom, že konanie žalovanej bolo úmyselné, čo bolo potvrdené aj trestným rozkazom Okresného súdu Žiar nad Hronom, ktorým bola žalovaná uznaná vinnou zo spáchania prečinu úverového podvodu a odsúdená k trestu odňatia slobody v trvaní 1 roka s podmieneným odkladom v skúšobnej dobe v trvaní 18 mesiacov. V skutkovej vete trestného činu je uvedené, že žalovaná dňa 30.4.2010 v Novej Bani uzatvorila úverovú zmluvu číslo 609500124 so spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o., na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 350,- €, pričom v žiadosti o úver uviedla nepravdivé údaje v položke mesačné príjmy a výdavky, úver nesplácala, čím Pohotovosti s.r.o., ul. Pribinova 25, Bratislava, spôsobila škodu vo výške 350,- €.

16. Ako bolo uvedené vyššie, škoda je ujma, ktorá nastala a prejavuje sa v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t.i. peniazmi. Skutočnou škodou je ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného a reprezentuje majetkové hodnoty, ktoré bolo nutné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do predchádzajúceho stavu.

17. V prejednávanej veci jednoznačne bol preukázaný protiprávny úkon, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou. Výška škody ako taká však predstavuje sumu 350,- eur,

ktorú podľa úverovej zmluvy poskytol žalobca dlžníkovi - žalovanej; t.j. o 350,- eur bol zmenšený majetkový stav poškodeného, a teda reprezentuje majetkovú hodnotu, vynaložiteľnú na uvedenie veci do pôvodného stavu.

18. K uplatneniu ušlého zisku súd uvádza, že pokiaľ sa žalobca uvedeného nároku nedomáhal v podanej žalobe a svoj nárok v tejto časti neuplatnil v konaní až do rozhodnutia súdu prvej inštancie, nie je možné prihliadnuť na jeho tvrdenia uvedené až v podanom odvolaní vzhľadom na sudcovskú koncentráciu konania (§ 153 Civilného sporového poriadku). Posúdenie zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovanou nie je objektívne možné. Žalobca ani žalovaná sa konania nezúčastnili a neposkytli dostatočné skutkové tvrdenia. Navyše z trestného rozkazu vyplýva, že žalovaná konala podvodne a v žiadosti o poskytnutie úveru uviedla nepravdivé údaje v položke mesačné príjmy a výdavky. Nie je preto objektívne možné zistiť, na aký účel žalovaná skutočne finančné prostriedky žiadala a teda aký bol jej status pri uzatváraní predmetnej zmluvy.

19. Pri posúdení nároku uplatneného žalobou preto súd vychádzal zo skutkových zistení, a to, že medzi žalobcom a žalovanou vznikol obchodnoprávny záväzkový vzťah na základe platne uzatvorenej zmluvy o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka, pričom žalovaná svojím protiprávnym konaním porušila svoje zmluvné povinnosti, za čo bola aj odsúdená v trestnom konaní a dopustila sa spáchania trestného činu úverového podvodu.

20. Súd posúdil nárok na náhradu škody podľa noriem obchodného práva, pričom boli preukázané všetky zákonom stanovené predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu (protiprávny úkon, spôsobenie škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou) na strane žalovanej, preto rozhodol súd o nároku žalobcu na náhradu škody tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia a uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 350,- € ako skutočnú škodu a vo zvyšnej časti súd žalobu z uvedených dôvodov zamietol.

21. Žalovaná sa dostala do omeškania so zaplatením peňažného dlhu, v dôsledku čoho jej okrem povinnosti zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu vznikla aj povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania v zákonom stanovenej výške. Súd žalobcovi úroky z omeškania priznal len vo výške uvedenej v žalobe, t.j. vo výške 5% ročne, zo sumy 350,- € odo dňa, kedy sa žalovaná preukázateľne dostala do omeškania so zaplatením náhrady škody, t.j. deň po nadobudnutí vykonateľnosti rozsudku v trestnom konaní, t.j. odo dňa 8.10.2011, a vo zvyšnej časti uplatneného príslušenstva bola žaloba zamietnutá.

22. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. O nároku na náhradu trov konania rozhodne súd aj bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Žalobkyňa mala v konaní nepatrný úspech (úspešná bola v rozsahu 50,29 % - súd jej priznal sumu 350,- eur z uplatnenej sumy 696,- eur a neúspech 49,71 %), t.j. pomerom úspechu v rozsahu 0,58 %. Súd preto náhradu trov nepriznal žiadnej zo strán sporu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žiar nad Hronom v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto odvolanie podal.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolaie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1 § 365 CSP, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.